

Sygn. akt III KK 291/22

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kapiński

w sprawie **Z. G.**

skazanego za czyn z art. 197§1 k.k. w zb. z art. 157§2 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 30 września 2022 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 9 listopada 2021 r., sygn. akt IV Ka 1323/21,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Świnoujściu

z dnia 7 maja 2021 r., sygn. akt II K 155/19,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego Z. G. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Świnoujściu wyrokiem z dnia 7 maja 2021 roku, sygn. akt II K 155/19 skazał Z. G. na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzekł zakaz kontaktowania się osobistego z pokrzywdzoną i zbliżania do pokrzywdzonej oraz orzekł zadośćuczynienie w wysokości 10.000 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego zaskarżając go w całości na korzyść oskarżonego.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 9 listopada 2021 roku sygn. akt IV Ka 1323/21 po rozpoznaniu wniesionej apelacji zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie wniósł obrońca skazanego, zaskarżonemu wyrokowi zarzucając naruszenie prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść wyroku, tj.:

1. Art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 2§2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.. poprzez niepełną, mało wnikliwą, pobieżną, sprzeczną z zasadami postępowania karnego i błędną analizę i rozpoznanie zarzutów zawartych w apelacji obrońcy skazanego od wyroku Sadu Rejonowego w Świnoujściu dotyczących uznania za niewiarygodne wyjaśnień Z. G. w zakresie w którym za takie uznał je Sąd Rejonowy w Świnoujściu II Wydział Karny, uznania, za wiarygodne zeznań M. M., uznania, że zeznania K. S. wskazują na winę i sprawstwo oskarżonego oraz uznania zeznań O. M. za potwierdzających wiarygodność zeznań M. M., przyjęcia, że protokół oględzin M. M. wraz z dokumentacją fotograficzną korespondował z wersją zdarzeń przedstawioną w zeznaniach M. M., przyjęciu, że protokół oględzin Z. G. wraz z dokumentacją fotograficzną przeczył przedstawionej przez oskarżonego wersji dotyczącej zbliżenia i czynności seksualnych z M. M. w mieszkaniu oskarżonego, przyjęcia, że obrażenia pokrzywdzonej które ujawniła lekarz ginekolog i które opisano w protokole oględzin M. M. potwierdzały wersję zdarzeń z zeznań M. M., przyjęcia, że obrażenia pokrzywdzonej które ujawniła lekarz ginekolog i które opisano w protokole oględzin M. M. potwierdzały wersję zdarzeń z zeznań M. M., przyjęcia, że zabrudzenia ziemią ubrań i ciała M. M. umacniały wiarygodność zeznań M. M., uznania za niewiarygodne lub nie wnoszące nic do sprawy zeznań S. G., B. G., A. T., M. G., D. P., R. B., M.B., błędnej oceny zeznań B. P., przyjęcia przez Sąd Rejonowy w Świnoujściu, że zebrane dowody wskazują na to, iż doszło do popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu oraz błędnych ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego w Świnoujściu jako skutku naruszeń prawa procesowego oraz nie wskazanie w sposób zgodny z art. 457§3 k.p.k. w uzasadnieniu

zaskarżonego wyroku przyczyn uznania wyżej wskazanych zarzutów apelacyjnych jako bezzasadnych ograniczając uzasadnienie wyroku dotyczące szczegółowo przedstawionych w apelacji obrońcy zarzutów, twierdzeń i argumentów postawionych na ich poparcie ogólnym zbiorczym opisem odnoszącym się formalnie do wszystkich zarzutów apelacyjnych, a faktycznie zawierającym ogólnikowe stwierdzenia i bardzo lakoniczne zbiorcze uzasadnienie nie uwzględnienia zarzutów zawartych apelacji, ograniczające się do kilku stwierdzeń odnoszących się do niewielkiej części okoliczności podniesionych w apelacji od wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu.

2. Art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457§3 k.p.k. w zw. z art. art. 410 k.p.k. i art. 4 k.p.k. przez niepełną, mało wnikliwą, sprzeczną z zasadami postępowania karnego i błędną, analizę i rozpoznanie zarzutu zawartego w apelacji obrońcy skazanego dotyczącego naruszenia art. art. 410 k.p.k. i art. 4 k.p.k. polegającego na pominięciu okoliczności korzystnych dla oskarżonego a wynikających z wielu dowodów m.in. z opinii genetycznej, obu opinii biegłych ZSM PUM w S., części zeznań K. S., części zeznań O. M., zeznań A. W., zeznań K. W., części zeznań A. K., zeznań S. G., B. G., A. T., M. G., D. P., R. B., M. B. pomimo, że miały istotne znaczenie dla oceny wiarygodności wyjaśnień oskarżonego oraz ustalenia stanu faktycznego, a z dowodów tych wynikało, że zeznania M. M. przede wszystkim w zakresie w którym wskazywała, że oskarżony przemocą w postaci pchnięcia na podłogę a po przewróceniu przyciskania ciała doprowadził M. M. do stosunku dopochwowego i analnego były nieprawdziwe oraz nie wskazanie w sposób zgodny z art. 457§3 k.p.k. w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn uznania tego zarzutu apelacyjnego jako bezzasadnego i ograniczenie się do arbitralnej negacji twierdzeń i argumentów zawartych w tym zakresie w apelacji obrońcy oskarżonego i bardzo ogólnikowym, lakonicznym wręcz pozornym przedstawieniu przyczyn takiej ich oceny ograniczającym się do wskazania, w zakresie opinii biegłych ZMS PUM i opmn z badań genetycznych Sąd Okręgowy w Szczecinie wskazał, że podtrzymuje stanowisko Sądu I instancji, rolą biegłych nie jest ocena materiału

dowodowego, zeznania lekarki K. S. która badała oskarżoną zaraz po zdarzeniu wskazywały na zabrudzenie ziemią w okolicach krocza pokrzywdzonej, że wniosek dotyczący możliwości samookaleczenia pokrzywdzonej jest nie poparty żadnymi dowodami oraz że brak ujawnienia śladów genetycznych DNA oskarżonego w pochwie, odbycie i pod paznokciami pokrzywdzonej nie przesądza o tym, że do inkryminowanego zdarzenia nie doszło.

3. Art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457§3 k.p.k. w zw. z art. 185 c § 1a i 2 k.p.k. poprzez niepełną, mało wnikliwą, sprzeczną z zasadami postępowania karnego i błędną, analizę i rozpoznanie zarzutu zawartego w apelacji obrońcy skazanego dotyczącego naruszenia art. 185 c § 1 a i 2 k.p.k. poprzez przesłuchanie M. M. w dniu 31.08.2020 r. bez udziału biegłego psychologa, sprowadzającą się do bezpodstawnego zignorowania tego zarzutu oraz nie wskazanie w sposób zgodny z art. 457§3 k.p.k. w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn uznania tego zarzutu apelacyjnego jako bezzasadnego i ograniczenie się do bardzo ogólnikowego, lakonicznego wręcz pozornego przedstawienia przyczyn takiej ich oceny.

4. Art.433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 192 § 2 i 4 k.p.c. poprzez niepełną, mało wnikliwą, sprzeczną z zasadami postępowania karnego i błędną, analizę i rozpoznanie zarzutu zawartego w apelacji obrońcy skazanego dotyczącego naruszenia art. 192 § 2 i 4 k.p.c. poprzez oddalenie Postanowieniem wydanym na rozprawie dnia 6 listopada 2020 r. wniosku dowodowego obrońcy o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego psychologa/badań psychologicznych M. M. na okoliczność skłonności do konfabulacji, możliwości precyzyjnego odtwarzania zdarzeń, wystąpienia celowego zatajania faktów, istnienia obawy przed konsekwencjami rodzinnymi jako wpływającej na treść zeznań M. M., sprowadzającą się do bezpodstawnego zignorowania tego zarzutu oraz nie wskazanie w sposób zgodny z art. 457§3 k.p.k. w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn uznania tego zarzutu apelacyjnego jako bezzasadnego i ograniczenie się do bardzo ogólnikowego, lakonicznego wręcz pozornego przedstawienia przyczyn takiej ich oceny.

5. Art. 170 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nie rozpoznanie w zgodnej z przepisami prawa karnego procesowego formie, a mianowicie w drodze Postanowienia zawierającego rzetelne uzasadnienie, wniosków dowodowych zawartych w apelacji obrońcy oskarżonego o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania pokrzywdzonej M.M. z udziałem biegłego psychologa oraz badań psychologicznych M. M. na okoliczność skłonności do konfabulacji, możliwości precyzyjnego odtwarzania zdarzeń, wystąpienia celowego zatajania faktów, istnienia obawy przed konsekwencjami rodzinnymi jako wpływającej na treść zeznań M. M..

6. Art. 636 § 1, § 2 k.p.k. art. 616 § 1 k.p.k. oraz art. 636 § 1 k.p.k. poprzez ich zastosowanie będące konsekwencją treści zaskarżonego wyroku w pkt I jego sentencji tj. utrzymania w mocy zaskarżonego wyroku w sytuacji kiedy przy prawidłowej ocenie zarzutów zawartych w apelacji obrony od wyroku Rejonowego w Świnoujściu n Wydziału Karnego z dnia 7 maja 2021 r., wydanego w sprawie sygn. akt II K 153/19, wyrok ten winien zostać uchylony albo zmieniony zgodnie z wnioskami apelacyjnymi.

Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie IV Wydziału Karnego Odwoławczego z dnia 9 listopada 2021 r., sygn. akt IV Ka 1323/21, i przekazanie sprawy Z. G. do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie IV Wydziałowi Karnemu w postępowaniu odwoławczym, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie IV Wydziału Karnego Odwoławczego z dnia 9 listopada 2021 r., sygn. akt IV Ka 1323/21 i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu II Wydziału Karnego z dnia 7 maja 2021 r., wydanego w sprawie sygn. akt 11 K 155/19 i przekazanie sprawy Z. G. do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Świnoujściu 11 Wydziałowi Karnemu,

ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie IV Wydziału Karnego Odwoławczego z dnia 9 listopada 2021 r., sygn. akt IV Ka 1323/21 i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu II

Wydziału Karnego z dnia 7 maja 2021 r., wydanego w sprawie sygn. akt II K 155/19 i uniewinnienie Z. G. od zarzucanego mu czynu.

W odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego prokurator Rejonowy w Świnoujściu wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 kpk.

Na wstępie rozważań podkreślić należy, że Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie prezentuje konsekwentne stanowisko odnośnie tego, że kontrola kasacyjna nie może obejmować: ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, zasadności oceny dowodów i wysnutych z tej oceny wniosków, oceny wiarygodności zeznań świadków dokonanej w ramach zasady swobodnej oceny dowodów (art. 7 kpk), jak również samego kwestionowania treści opinii biegłego i polemiki z jego wywodami (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2019 roku, III KK 112/19). W orzecznictwie Sądu Najwyższego od wielu już lat dominuje także stanowisko, odnośnie tego, że orzekając w trybie kasacji nie jest władny dokonywać ponownej oceny dowodów i na podstawie własnej oceny kontrolować poprawności dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych. Zadaniem Sądu Najwyższego jest jedynie sprawdzenie czy dokonując ustaleń faktycznych orzekające w obu instancjach sądy nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł postępowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku. Innymi słowy kontroli podlegają nie same ustalenia faktyczne, ale sposób ich dokonania (por. St. Zabłocki, Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego - Izba Karna, Palestra 1997, nr 1 – 2, str. 209).

Tymczasem z treści analizowanej kasacji wynika wyraźnie, że obrońca skazanego Z. G. stawiając zarzuty obraży art. 433§2 k.p.k. i art. 457§3 k.p.k. w zw. z art. 7 kpk w zw. z art. 2§2 k.p.k. w zw. z 4 kpk w zw. z art. 410 k.p.k. oczekuje, że Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym dokona ponownej kontroli odwoławczej orzeczenia sądu meriti i zaaprobuje alternatywną ocenę materiału dowodowego przedstawioną w nadzwyczajnym środku zaskarżenia w zakresie dowodów wymienionych w zarzutach z punktu 1 i 2. Tego rodzaju stanowisko skarżącego jest bezpodstawne i niedopuszczalne, gdyż wielokrotnie podkreślono w

orzecznictwie Sądu Najwyższego, że specyfika i wyjątkowość postępowania kasacyjnego nie pozwala na prowadzenie dublującej niejako „trzecioinstancyjnej” kontroli orzeczenia sądu pierwszej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2017 roku, III KK 27/17, Lex nr 2335984). Należy bowiem wskazać, że Sąd Okręgowy w Szczecinie działając jako sąd odwoławczy dokonał w sposób prawidłowy instancyjnej kontroli zaskarżonego wyroku. Sąd ten w sposób właściwy, rzetelnie i na wystarczającym poziomie szczegółowości odniósł się do zarzutów zawartych w apelacji obrońcy skazanego Z. G., a zatem w pełni i w sposób prawidłowy zrealizował obowiązki wynikające z przepisów art. 433 § 2 kpk i art. 457 § 3 kpk, co wynika z pisemnych motywów wyroku. Analiza przedmiotowej kasacji oraz jej uzasadnienie uprawnia Sąd Najwyższy do wniosku, że podniesione w niej zarzuty naruszenia prawa procesowego w postaci art. 433 §2 kpk jak i z art. 457 § 3 kpk zostały sformułowane instrumentalnie celem ponowienia zwykłej kontroli odwoławczej dokonanej przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w zakresie oceny poszczególnych dowodów wymienionych w zarzutach. Podkreślić również należy, że sam fakt rozpoznania przez Sąd drugiej instancji postawionych w zwykłym środку odwoławczym zarzutów w sposób, który nie satysfakcjonuje autora apelacji, nie oznacza, że doszło do obrazy wymienionych przepisów prawa procesowego tj. art. 433§2 k.p.k. lub też art. 457§3 k.p.k.

Odnosząc się zaś do zarzutu obrazy art. 457§3 k.p.k. w zw. z art. 185c§1a i 2 k.p.k., wskazać należy, iż w tym zakresie również Sąd odwoławczy uzasadnił swoje stanowisko, które należy w pełni zaakceptować. Wprawdzie psycholog powinien brać udział w przesłuchaniu pokrzywdzonej, niemniej jednak jego nieobecność nie miała wpływu na treść rozstrzygnięcia jak również na jego prawidłowość. Udział psychologa w przesłuchaniu ma na celu zapewnienia wsparcia osobie pokrzywdzonej, która w wyniku przestępstwa jakiego doświadczyła, zobowiązana jest do złożenia zeznań, często dotyczących traumatycznego dla niej przeżycia. Z tego też względu podzielić należy stanowisko Sądu Okręgowego zawarte na str. 8 uzasadnienia zaskarżonego wyroku, iż brak psychologa w przesłuchaniu pokrzywdzonej w dniu 31 sierpnia 2020 r. wprawdzie stanowiło naruszenie art. 185c§1a i 2 k.p.k. ale nie miało wpływu na treść wyroku.

Za całkowicie bezpodstawne uznać należy również zarzuty obraży art. 170§1 i 3 k.p.k. i art. 192§2 i 4 k.p.k., zawarte w pkt 4 i 5 omawianej kasacji, gdyż Sąd odwoławczy wbrew twierdzeniom skarżącego swoje stanowisko odnośnie oddalenia wniosków dowodowych wymienionych w tych zarzutach należycie, w sposób przekonujący i merytoryczny uzasadnił, co wynika z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku. Wskazać dodatkowo należy, że decyzja w kwestii uwzględnienia bądź oddalenia wniosku dowodowego jest autonomiczną decyzją sądu, wymagającą podjęcia wstępnej weryfikacji (tzw. apriorycznej oceny dowodów), czy dany dowód jest dopuszczalny, czy realnie istnieje możliwość jego przeprowadzenia i czy jest przydatny do stwierdzenia okoliczności stanowiącej tezę dowodową (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2021 r., sygn. akt III KK 28/21). Skoro jednak z akt przedmiotowej sprawy, wynika, że Sąd odwoławczy rozpoznał przedmiotowy wniosek dowodowy obrońcy skazanego poprzez jego oddalenie, to tym samym nie mogło dojść do obraży wymienionego wyżej przepisu postępowania karnego. Naruszenie art. 170 § 3 k.p.k. miałoby bowiem miejsce wówczas, gdyby Sąd Okręgowy nie rozpoznał w ogóle zgłoszonego przez stronę wniosku dowodowego, co w przedmiotowej sprawie nie miało przecież miejsca.

Za całkowicie i oczywiście bezpodstawny uznać należy również zarzut naruszenia art. 636§1 i §2 k.p.k., art. 616§1 k.p.k. oraz art. 636§1 k.p.k. zawarty w pkt 6 przedmiotowej kasacji. Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze jest bowiem konsekwencją nieuwzględnienia apelacji wniesionej przez obrońcę Z. G. i utrzymania wyroku skazującego wydanego przez Sąd pierwszej instancji. Wskazane przepisy zostały zastosowane prawidłowo w sytuacji, gdy brak było podstaw do zwolnienia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze na podstawie art. 624§1 k.p.k.

Z wyżej wskazanych powodów kasacja została oddalona jako oczywiście bezzasadna na podstawie art. 535 § 3 kpk.

[as]